

Zondag 19 juli 2020
6^e zondag na Trinitatis – 5^e van de Zomer
liturgische kleur is groen

De kerkdienst uit de Wilhelminakerk te volgen via livestream, via de link
www.youtube.com/channel/UC_42ZhZhL-V0d2RyTRthpHg

De dienst is ook te beluisteren via de kerkomroep:
<https://www.kerkomroep.nl/#/kerken/10663>

voorganger	Ds. Arend Noordam
lector	Vincent van Dorst
organist	Hans Okkerse
ouderling	Ariana van der Slikke
diaken	Stefan Jongkind
zangers	Ida v.d. Linden en Boukje Nederlof
koster	Anne Idzinga

Uw gaven worden gevraagd voor:

- 1 Diaconie - ouderenzorg
- 2 Jeugdwerk - wijk
- 3 Toekomst van de kerk

Bij de dienst

Nu voor de schoolgaande kinderen en hun ouders dit weekend eindelijk de zomervakantie is begonnen, zitten wij kerkelijk al weer in de 5e zondag van de zomer. De vraag is: gaan wij een weg vinden uit alle machteloosheid? Zullen wij nieuwe inspiratie opdoen om de verlamming aan te pakken waar wij zelf en de mensen rondom ons zo in gevangen zitten? Maar wat kunnen wij er aan doen? Welke weg wijst ons de Geest van onze Heer, want zo lang is het nog niet geleden dat we Pinksteren vierden met elkaar. Met het boek Handelingen als metafoor, zullen we samen deze vragen overdenken.

Al meer dan 20 jaar ben ik van harte lid van de Wilhelminakerk, meelevend lid, maar tegelijk niet vaak aanwezig. Want hoewel het predikantschap al weer lang achter mij ligt (laatste gemeente: Stadspolders, Dordrecht), mag ik nog steeds een bijdrage geven aan de viering van de eredienst her en der, in dorpen en steden in de ruime omtrek van Dordrecht. De een noemt het een hobby, de ander wellicht een roeping, maar ik beschouw het als een cadeautje, een zegen, omdat het mij het ritme geeft voor de zo noodzakelijke bezinning en de vreugde van de ontmoeting met gelovige mensen, van allerlei snit. En dit alles naast een fulltime job aan de Haagse Hogeschool. Gelukkig mag ik dan ook dit jaar weer een enkele keer in 'mijn eigen gemeente' zijn, zoals deze zondag. Fijn.

Arend Noordam

ORDE VAN DIENST

welkom en mededelingen

inleidend orgelspel uit de Schübler-Choräle van J.S Bach

'Ach bleib bei uns, Herr Jesu Christ' BWV 649'.

VAN BUITEN NAAR BINNEN

stil gebed

zingen lied 975: 1, 2

lezen couplet 3

Jezus roept ons tot de ander,
zo verschillend als wij zijn,
ras of huidskleur, rangen, standen -
Jezus trekt geen scheidingslijn.
Ga met vrienden en met vreemden
ga met mensen, groot en klein,
ga met zaligen en zoekers,
die op zoek naar waarheid zijn.

BEMOEDIGING, DREMPELGEBED EN GROET

vrg Onze hulp is in de naam van de Heer
gem die hemel en aarde gemaakt heeft
v die trouw blijft tot in eeuwigheid
g en niet loslaat wat zijn hand begon.
v Heer, op de drempel van deze viering
g komen wij tot U zoals wij zijn
v neem het verkeerde weg
g breek door onze machteloosheid heen
v en laat ons weer leven in uw licht
g want als wij roepen, antwoordt Gij. Amen
v De Heer zij met u
g ook met u zij de Heer. Amen

kyriegebed

gloria lied 657: 1, 3

DE SCHRIFT

gebed om inspiratie

lezen De weg van de 10 woorden die wij willen gaan (variatie op Dienstboek 844)

vrg Wij geloven met hart en ziel
dat de Heer onze God is, de enige.
Hij heeft ons bevrijd –
**gem geen andere goden zullen wij dienen,
geen enkel beeld van de Levende zullen wij maken.**
v Wij geloven dat wij naar zijn beeld en gelijkenis geschapen zijn –
g dat wij in Gods Naam zullen leven.
v Wij geloven dat de dag van de Heer heilig is –
dat allen eerbied waardig zijn
g die ons voorgaan naar het land van Gods belofte.
v Wij geloven dat enkel liefde de dood overwint –
dat wij elkaar trouw mogen zijn,

g zoals God zich met ons verbonden heeft.

v Wij geloven dat een waarachtig getuigenis jegens onze naaste en de eerbiediging van zijn bezit

g **God welgevallig is.**

v Dat geloven en belijden wij voor God en elkaar.

g **Amen.**

zingen **lied 303**

lezen Handelingen 3,1-16 (lector)

zingen **lied 686: 1, 2**

OVERDENKING

kort orgelspel

zingen **lied 675: 1**

GAVEN EN GEBEDEN

toelichting bij de gaven voor de diaconie

dankgebed, voorbede, stil gebed, Onze Vader

VAN BINNEN NAAR BUITEN

slotzang **lied 416:1-4**

UITZENDING EN ZEGEN (vrg - Amen)

orgelspel

Uitgang

Vandaag helaas geen koffie ivm de corona-maatregelen.

De kerkgangers beneden gebruiken de middendeur en van de gaanderij de trap in de toren. **Houdt rekening met elkaar en houdt 1,5 meter afstand!**

Huisregels (met ingang van 19 juli 2020)

de 10 geboden voor de Wilhelminakerkbezoekers in Coronatijd.

1. We gaan alleen dan naar de kerk, als wij of onze huisgenoten geen verkoudheids- of koorts verschijnselen hebben.
2. We komen ruim op tijd, gaan binnen via de voordeur en houden anderhalve meter afstand tot onze medekerkgangers.
3. We worden NIET toegelaten als er 100 kerkgangers binnen zijn.
4. We maken gebruik van de aanwezige desinfecterende handgel.
5. We nemen onze jas (en eventueel paraplu) mee naar onze zitplaats.
6. We volgen de aangegeven looprichtingen en blijven op onze zitplaats tot het einde van de dienst.
7. Op de gaanderij zijn alleen de 2e en 4e banken beschikbaar, in het middenvak alleen de 3e bank (i.v.m. het stream/beam team).
8. Tijdens de dienst mag er helaas NIET worden gezongen. Alleen de 2 voorzangers zullen de liederen zingen, deze komen wel op de beamer, zodat u in uw hoofd en hart kunt mee"zingen".
9. Alleen in uiterste noodzaak kan men gebruik maken van het toilet (die men vervolgens reinigt met de aanwezige middelen)
10. Na afloop van de dienst verlaten we de kerkzaal met voldoende afstand.

Collecteren:

Ook al zijn de diensten in de Wilhelminakerk weer voor kerkgangers toegankelijk, collecteren is een punt van aandacht. In verband met de richtlijnen van het RIVM heeft de kerkenraad besloten om niet te collecteren tijdens en/of na de kerkdienst. Uw gaven zijn nog altijd welkom en kunnen overgemaakt worden naar diaconie of wijkkas. Vergeet u niet te vermelden voor welk collectedoel uw gift bestemd is?

Wijkkas Wilhelminakerk NL10INGB0001893765

Diaconie NL28RABO0134939840

Wijkkas Petruskapel: NL48ABNA0425446255

Hartelijk dank en een groet van uw diakenen en de kerkmeesters

Kindernevendienstgroep

Vanuit de Kindernevendienstgroep organiseren we een gezellig samenkomen met de kinderen en ouders van de Wilhelminakerk. Jullie zijn allemaal welkom!

Vandaag, zondag 19 juli 11:30 uur in het Wantijpark

We gaan zingen, een verhaal lezen, een spel spelen en gezellig samen eten.

Nemen jullie allemaal lunch mee voor jullie eigen gezin?

Groeten namens de kindernevendienst groep, *Evelien*

PS Noteer alvast zondag 6 sept voor een volgende gezellige kinder bijeenkomst.

Aanmelden voor de kerkdiensten

Vanaf 5 juli zijn de deuren van de Wilhelminakerk weer open gegaan voor bezoek aan de kerkdienst. In de zomervakantie hoeft u zich niet meer vooraf aan te melden voor de kerkdienst. Aan het eind van de zomervakantie zullen we opnieuw bekijken of aanmelden weer nodig is.

De huisregels blijven van toepassing. Eén regel is dat er niet meer dan 100 mensen in de kerk mogen zijn. Wij denken dat het wel zal meevallen met het bezoek maar als er toch meer dan 100 mensen zijn en u komt al laatste binnen, dan moet u een week wachten tot de volgende kerkdienst.

De diensten blijven ook live te volgen op Youtube.

Bram Naaktgeboren, scriba

Weekbericht Interim Predikant 15.

Mijn verbintenis met de Wilhelminakerk en de Petruskapel als interim-predikant heeft de vraag opgeroepen wat nu het verschil is tussen een gewone predikant en een interim predikant. Ik heb daarover weleens eerder wat geschreven, maar ik kan mij voorstellen dat zo'n verbintenis die vraag toch opnieuw oproept.

De protestantse kerk Nederland (PKN) biedt al ruim vijftien jaar een aanvullende opleiding voor predikanten aan tot interim-predikant. Een deel van deze predikanten heeft de PKN zelf in dienst genomen. Interim-predikanten zijn gespecialiseerd in het begeleiden van gemeenten in overgangssituaties. Je moet daarbij denken aan

begeleiding in processen van ontwikkelen van nieuw beleid, rouwverwerking na een crisis, omgaan met conflicten, voorbereiding op een nieuwe fase zoals het beroepen van een nieuwe predikant en dergelijke. Plaatselijke gemeenten kunnen een beroep doen op de hulp van een interim-predikant voor begeleiding in dergelijke processen. De predikant blijft in dienst van de landelijk kerk, maar gaat een tijdelijke verbintenis aan met de wijkgemeente. Binnen de wijkgemeente krijgt hij een speciale opdracht, maar hij vervult die opdracht wel met de volle rechten van predikant. Dat betekent dat hij (of zij) kan voorgaan in diensten en alle andere taken van een predikant mag vervullen. Daarnaast maakt hij als adviseur deel uit van de kerkenraad. Maar hij neemt niet de rol van de gewone predikant tijdelijk waar. Zijn opdracht is bepalend voor de werkzaamheden die hij wel of niet vervult

De kerkenraad heeft met het mobiliteitsbureau een contract van twaalf maanden afgesloten, met optie van verlenging, waarin ik als interim-predikant de gemeente zal bijstaan.

Zoals ik al eerder schreef is mijn opdracht als eerste:

- Toetsen en evalueren van de analyse van de visitatiecommissie en zo nodig het advies voor de gemeente aanpassen.
- Pastoraal aandacht besteden aan mensen en groepen die zich beschadigd voelen door de recente gebeurtenissen en waar nodig werken aan herstel van relaties en openheid van zaken geven binnen de grenzen van wat mogelijk is.
- Voorgaan in minimaal twee diensten (per gemeente) en voor zover dat kan bijdragen aan dit pastoraat.

Met de kerkenraad heb ik inmiddels afgesproken dat ik na de zomer verslag doe aan de kerkenraad en een voorstel doe voor de vervolgoopdracht. Die vervolgoopdracht zal meer op de toekomst gericht zijn als de situatie in de gemeente dat toelaat.

Mocht u nog vragen hebben, dan hoop ik dat u mij weet te vinden.

Ik herinner u aan de contactmogelijkheden met mij via de E-mail, WhatsApp, of telefonisch of Skype spreekuur. U kunt mij bereiken op donderdag tussen 19:00 uur en 20:00 uur.

Ds. Marten Knevel.

Deze week kunt u dhr. Jan Verschoor, mw. Coby v.d. Kraan en mw. Els en dhr. Frans Sint Nicolaas feliciteren door een wens in het digitale gastenboek van de

Wilhelminakerk noteren.

dhr. Jan Verschoor

<http://wilgroet1.mygb.nl/>

mw. Coby v.d. Kraan

<http://wilgroet2.mygb.nl/>

mw. Els en dhr. Frans Sint Nicolaas

<http://wilgroet3.mygb.nl/>

Petruskapel

De afgelopen zondag hebben we voor het eerst weer, zachtjes, samen gezongen. De deuren aan beide kanten van de kerk stonden daarbij open, waardoor er goed gelucht kon worden. Het was fijn om weer zo'n dienst te hebben.

Komende zondag gaat Hans van der Sterre voor. *Joke van den Bandt*

MEDITATIE

Ruth 2

In het tweede hoofdstuk van Ruth zijn Noömi en Ruth in Bethlehem aangekomen. Daar blijkt Noömi een verwant te hebben, een man, Boaz, machtig en krachtig..... Hij heeft land en de gersteoogst biedt Ruth als arme en vreemdelinge de mogelijkheid aren te verzamelen, bij toeval op het land van Boaz.

Noömi doet helemaal niets na haar terugkeer, ze maakt zich afhankelijk van Ruth. Noömi zegt alleen 'ga maar', meer krijgt ze niet over haar lippen.

Het lijkt alsof het Noömi niets kan schelen wat er met Ruth gebeurt, maar wel spreekt ze haar met 'mijn dochter' aan. Je zou bijna denken dat alle negatieve clichés over schoonmoeders bij Noömi zijn begonnen. Toch begint het er langzaam op te lijken dat ze Ruth als familie gaat accepteren. Maar Ruth is een vreemdelinge en blijkt dat.

Afhankelijk van de eigenaar van het veld: zal zij in zijn ogen genade vinden?

Eigenlijk is al het land van de Heer. Daarom wordt in de Tora van de boeren verwacht dat ze een deel van de oogst achterlaten voor de armen, de vreemdelingen, de wezen en weduwen. Het gaat dan om de aren die de maaiers laten vallen of bewust laten staan op de hoeken van het land. Ruth wil aren lezen achter diegene in wiens ogen zij genade vindt. Aren lezen wordt in het boek Ruth niet als een recht, maar als een gunst gezien.

Is het toeval dat Ruth op het land van Boaz terecht komt? Het wordt omschreven alsof het Ruths voorbestemming is. Zo lijkt het alsof het God zelf is die haar op dit veld laat terecht komen, zonder dat het expliciet gezegd wordt. Misschien herkennen we dat ook wel in ons eigen leven, dat er dingen gebeuren waarvan je - vaak achteraf - denkt, voelt dat God er de hand in heeft. De lezer moet zelf maar begrijpen dat deze ogenschijnlijk toevallige keuze van Ruth het antwoord van God is op de gebeurtenissen van het vorige hoofdstuk.

Wat ook opvalt is dat Boaz een lid is van de clan van Elimelech, het wordt twee keer gezegd in de eerste drie verzen. Deze herhaling werkt als een duidelijke aanwijzing dat de man een beslissende rol zal spelen in het verhaal.

Ruth weet dit niet en Boaz zelf zwijgt er over.

De rijke Boaz een uitzonderlijke belangstelling aan de dag voor deze arme vrouw. De voorman kan hem vertellen wie zij is, al noemt hij niet haar naam. Haar identiteit wordt bepaald door haar Moabitische afkomst en door haar relatie tot Noömi. Maar ook en vooral door haar doorzettingsvermogen, de hele ochtend is ze bezig geweest met aren lezen, een daadkrachtige, sterke vrouw. Is dat wat zij onbewust bij elkaar herkennen? Boaz biedt haar bescherming, ze mag niet lastig gevallen worden door de mannen, ze moet respectvol behandeld worden. Ruth is verbaasd, waarom heeft Boaz zoveel zorg voor haar? Waarom is hij zo betrokken? Ze is immers een vreemdeling zonder rechten.

Boaz blijkt tot in detail op de hoogte te zijn. Hij heeft heel goed gezien hoeveel moed en trouw Ruth haar schoonmoeder heeft betoond. Ook het verlies van haar man noemt hij. Ruth wordt gezien door hem. Boaz legt de nadruk op het durven weggaan van wat vertrouwd is, naar een vreemd land, om een nieuwe toekomst op te bouwen. Boaz geeft haar een persoonlijke zegen mee: God zal u belonen. De God van Israël, onder wiens vleugelen u bent komen schuilen. Door naar het land van de Heer te gaan heeft ze zich onder Zijn bescherming gesteld, zoals het volk Israël

onder zijn hoede staat. Schuilen onder Gods vleugels is een beeld dat vooral in de psalmen voorkomt. Ook wij mogen schuilen onder die vleugels... als het ons bang te moede wordt, als het leven wordt verstoord door tegenslag en ziekte. Dat God haar zal belonen is trouwens geen automatische procedure: Gods volk hoopt op chesed/trouw omdat men vanuit die chesed leeft. Je probeert je aan de leefregels te houden en vertrouwt dan op Gods zegen als een wederkerigheid. Omdat Ruth voor de God van Israël heeft gekozen mag je het verhaal lezen als een beloning voor Ruth. Een beloning voor de trouw die Ruth aan haar schoonmoeder heeft bewezen. Voorlopig geeft de ontmoeting met Boaz in elk geval moed in haar armoede en verlatenheid.

Ruth wordt uitgenodigd voor de maaltijd, een waar gastmaal, meer dan zij kan eten, en zij werd verzadigd. Dat was vermoedelijk slechts zelden het geval. Zoals dat tot op de dag van vandaag voor zeer veel armen op de wereld geldt. Vervolgens krijgt Ruth de gelegenheid voldoende graan mee naar huis te nemen, ze moet daar wel voor werken, krijgt het niet cadeau. Uiteindelijk gaat ze naar huis met zoveel graan dat twee vrouwen er meer dan een maand van kunnen leven. Maar hoe is het ondertussen met Noömi?

Noömi weet niet wat ze ziet, kan haar ogen niet geloven. Zoveel graan. Ook zij krijgt te eten tot ze verzadigd is en zegent Boaz, alle aandacht gaat uit naar de onbekende weldoener. Een zegening voor Ruth die de hele dag hard gewerkt heeft blijft achterwege.

Wel komt Noömi tot een nieuwe visie op God, ze ziet Hem niet langer als haar vijand. de Heer heeft de familie van Elimelech niet in de steek gelaten, evenmin als Ruth dat heeft gedaan. Hij zal zorgen voor nageslacht, zodat hun familienaam niet verdwijnt.

Noömi krijgt het laatste woord, waarmee haar leidende positie wordt onderstreept. Ze gaat akkoord, Ruth mag op het land van Boaz aren lezen. Ruth kan wel maar beter uit de buurt blijven van jonge mannen. Ruth moet voor Boaz een aanvaardbare huwelijkskandidaat blijven, en een onteerde vrouw is dat immers niet. Dit waken van Noömi over Ruths seksuele integriteit geeft aan dat haar houding is veranderd, ze heeft weer belangstelling voor Ruth. Noömi heeft nieuwe hoop gekregen.

De machtige landheer Boaz beschermde haar tegen knechten die eventueel misbruik zouden willen maken van de kwetsbare positie van deze weduwe. Boaz gedroeg zich als een koningsmens zoals God dat wil, niet je medemens omlaag duwen, omlaag praten of vernederen, maar juist omhooghalen, zegenen, grootmaken. Een vreemdeling kan bedreigend zijn voor de groep, omdat de orde die er is hoe dan ook wordt veranderd.

Dat vraagt wederzijds respect en geduld om samen iets nieuws te laten bloeien. Hoe doen wij dat in onze tijd... hoe gaan wij met elkaar om? Wat vertelt de bijbel ons over de omgang met de naaste, de ander, de vreemdeling? hoe tolerant zijn we?

Moeten we onze geschiedenis opnieuw evalueren?

De bijbel werpt vaak een verrassend licht op ongemakkelijke situaties in het gewone leven. Hoe gaan we met elkaar, met onze burens om? Welke rol spelen we? Gaat het in het leven om status, om macht, om geld, of zijn er nog hogere waarden die het leven de moeite waard en leefbaar maken? Zoiets als een visioen van gerechtigheid? Boaz heeft dat begrepen...Uit het vervolg zal nog moeten blijken dat daar ook echte toekomst in zit voor Ruth. Aan het eind van het verhaal blijft ze

wonen bij haar schoonmoeder'.Dat klinkt bijna als een sprookje: 'en zij leefden nog lang en gelukkig in hun huisje in Bethlehem'; maar dat is het niet. Inderdaad : bijna een sprookje.

Natuurlijk is het fijn als er hulp is, maar het is helemaal niet fijn hulpbehoevend te zijn, het is al gauw vernederend. Het tast makkelijk je waardigheid aan.

Noömi weet dan ook dat het valse rust is, er is nog geen perspectief, zij heeft immers geen land, geen kleinkinderen en als ze dood gaat is haar leven op aarde zomaar vergeten.

Ruth moet voor haar werkelijke toekomst nog flink wat risico's nemen. Noömi bedenkt namelijk een zeer riskant plan, niet zonder eigen belang.Was het toeval dat Ruth op het land van Boaz terecht kwam? Toeval dat Boaz haar opmerkte?

Of was het God?

Noömi ziet het als trouw van God, chesed jegens de levenden en de doden. Zo komen ook wij mensen tegen , die ons hulp bieden, op een spoor zetten, die ons uitdagen of die ons leven glans geven. En ons horizons laten verleggen. Dat is ook wat de schrijver van het boek Ruth wil vertellen. God realiseert zijn trouw niet door wonderen en sprookjes, maar door daden van trouw die gewone mensen voor gewone mensen doen. Zo manifesteert zich de God van Israël, onder wiens vleugels ook wij mogen schuilen.

Ds. Anke Dekker